

Museumssamlingerne og deres tilvækst er en vigtig del af museumsvirksomheden, idet de er grundlaget for alle museets aktiviteter både nu og i fremtiden. Der påhviler således de enkelte museumsledere et stort ansvar i den forbindelse, et ansvar, som efter min vurdering også tages meget alvorligt af landets kunstmuseumsledere.

I museumsloven er det bestemt, at et museums daglige leder skal være heltidsbeskæftiget og faguddannet. Det vil for kunstmuseernes vedkommende sige, at lederen skal have en kunsthistorisk uddannelse. Det er således personer, der ud fra en faglig baggrund foretager den kunstfaglige vurdering af, om et kunstværk har den fornødne kunstneriske kvalitet og relevans til at blive indlemmet i en museumssamling, og det er værd at holde sig dette for øje.

Jeg mener, at det er en form for kreativ proces at være leder af et kunstmuseum. Der må være mulighed for at foretage dispositioner, som på et givet tidspunkt vurderes som centrale og relevante, men som senere set i et længere tidsperspektiv eventuelt bliver underkendt.

Fejldispositioner kan ikke undgås, og der må være en vis margin herfor. Kunsthistorien viser, hvorledes vurdering af enkelte kunstneres indsats har skiftet i tidens løb.

Jeg er en overbevist og absolut tilhænger af armslængdeprincippet, som er rodfæstet i vores kulturpolitik. Konkret indebærer det, at det politiske system – og for den sags skyld det enkelte museums bestyrelse – skal være tilbageholdende med at blande sig i de kunstfaglige beslutninger, der ligger bag et museums konkrete kunsterhvervelser. Politikerne og bestyrelserne skal derimod påse, at der fastlægges en indkøbspolitik inden for museets ansvarsområde, og at der handles i overensstemmelse hermed.

Det kan diskuteres, om der for de faglige ledere af de statsstøttede kunstmuseer skulle indføres krav om åremålsansættelse på samme måde, som man bl.a. har det for direktøren for Statens Museum for Kunst. Det vil være en mulighed for at skabe fornyelse, men samtidig også gøre indgreb i de lokale museumsbestyrelser kompetence til at udpege museumslederen. Spørgsmålet ville kunne tages op i forbindelse med den kommende revision af museumsloven.

Statens Museum for Kunst har som landets hovedmuseum for den bildende kunst en særstilling. Specielt for den danske kunsts vedkommende er det i museumsloven bestemt, at mu-

seet skal anlægge og opretholde repræsentative samlinger. Hensigten er, at man til enhver tid kan vise hovedlinjen inden for billedkunsten i Danmark.

Museet skal samtidig i videst muligt omfang søge at anlægge samlinger af udenlandsk billedkunst. I museets resultatkontrakt med Kulturministeriet for 1998-2002 er museets indsamling præciseret. Museet skal således i perioden styrke samlingerne af udenlandsk kunst til perspektivering af dansk kunst, samtidig med at der indsamles vægtige danske værker, der er repræsentative for dansk billedkunst.

I praksis har museet den procedure for kunstindkøb, at to faginspektører fra hver sin afdeling skal være enige om et indkøb, hvorefter dette forelægges den pågældende overinspektør og direktøren til godkendelse.

Museets direktør er åremålsansat. Motiveringen herfor er, at stillingen som leder af landets hovedmuseum for billedkunst er af en sådan art, at det er rimeligt gennem åremålsansættelse at sikre, at en fornyelse i forskningsmæssig og kunstnerisk henseende kan finde sted med passende mellemrum.

Man kan diskutere proceduren for indkøb af kunst til Statens Museum for Kunst, og der har da også i tidens løb været forskellige ordninger. Med den nuværende ordning har man valgt at lægge ansvaret hos en direktør, som er åremålsansat, hvilket giver mulighed for en skarpere profil i en periode og er i overensstemmelse med moderne ledelsesprincipper. Jeg mener, at vi har skabt en ordning for Statens Museum for Kunst, der kan mindske risikoen for en eventuel ensretning af kunstnerisk smag.

Det er naturligvis rigtigt, at der finder en offentlig debat sted omkring enhver offentlig virksomhed, og at de ansvarlige kan redegøre for deres dispositioner over for offentligheden på tilfredsstillende måde. En intens offentlig debat er ikke mindst af betydning på et område som kunst, hvor der ikke er lette løsninger og ikke klare svar på spørgsmål om kvalitet og kunstnerisk sandhed her og nu.

Der er således heller ikke noget hemmeligt ved museernes kunstindkøb. Normalt indeholder museernes regnskaber og årsberetninger oplysninger om de foretagne indkøb. For Statens Museum for Kunst findes disse oplysninger i museets virksomhedsregnskab.

Som det er fremgået, mener jeg generelt, at vi har nogle hensigtsmæssige ordninger. Når det gælder kunstindkøb til vore museer gennem